

Notat

Modtager(e):

Udvalget for Videnskab og Teknologi

Kopi:

Høringsoversigt vedrørende forslag til lov om ændring af universitetsloven (udviklingskontrakter)

Universitets- og Bygningsstyrelsen har den 15. december 2010 sendt ovennævnte udkast til lovforslag i høring til relevante institutioner, organisationer og myndigheder. Herudover har høringen været offentliggjort på Universitets- og Bygningsstyrelsens hjemmeside og på Høringsportalen.

Ved høringsfristens udløb den 24. januar 2011 var der indkommet 20 høringssvar. Efter fristens udløb er der indkommet tre høringssvar, som er medtaget i den kommenterede høringsoversigt. Der senere modtaget yderligere fire høringssvar, som det ikke har været muligt at medtage.

Tidligere var der den 10. november 2010 og 25. november 2010 udsendt yderligere to høringforslag som opfølgning på de nu afsluttede forhandlinger om universitetsevalueringen fra 2009. Høringsfristerne for den første høring var den 15. december 2010, og for den anden den 6. januar 2011. Lovforslaget blev sendt i høring ad flere omgange, fordi det var vigtigt for forligskredsen, at høringssvarerne fik god tid at gennemgå det.

I dette notat er der givet et kort resumé af de væsentligste bemærkninger til lovforslaget. Afslutningsvis er der redegjort for de ændringer, der er foretaget i lovforslaget på baggrund af høringen.

Overordnede bemærkninger til lovforslaget

De dele af lovforslaget, der handler om færre mål og større grad af individualisering, modtages generelt positivt. Der udtrykkes også tilfredshed med, at beskrivelsen af specifikke målområder, der skal indgå i udviklingskontrakterne, udgår af loven. Fra universiteternes og nogle interessenters side findes forslaget om, at videnskabsministeren kan fastsætte pligtige mål, at være i modstrid med ånden i universitetsloven og det anses som et indgreb i bestyrelsernes opgaver. Der findes dog også i høringssvarerne positive tilkendegivelser af, at det med pligtige mål bliver muligt at anvende udviklingskontrakterne til at forfølge overordnede samfundsmæssige mål.

Udviklingskontrakter – generelle bemærkninger til forslaget

Hovedparten af høringssvarerne tilkendegiver stor tilfredshed med, at udviklingskontrakterne skal tilpasses det enkelte universitets situation og udfordringer, og at der lægges op til udviklingskontrakter med færre mål.

Universitets- og
Bygningsstyrelsen
Ministeriet for Videnskab
Teknologi og Udvikling

1. februar 2011

**Universitets- og
Bygningsstyrelsen**
Bredgade 43
1260 København K
Telefon 3395 1200
Telefax 3395 1300
E-post ubst@ubst.dk
Netsted www.ubst.dk
CVR-nr. 2090 5808

Sagsnr. 10-099654
Dok nr. 1681987
Side 1/5

Det Kongelige Danske Videnskaberne Selskab henleder opmærksomheden på ”Notat om gennemsigtighed og troværdighed i statens styring af universiteterne”, der er sendt til Folketingets Videnskabsudvalg, maj 2009.

FTF, Finanssektorens Arbejdsgiverforening, DI, DEA og GTS – Godkendt Teknologisk Service kan tilslutte sig de foreslåede ændringer af udviklingskontrakternes indhold og form, da de giver universiteterne gode rammer for at udvikle deres virksomhed inden for mål, de selv har sat, og mål, som sættes centralt af videnskabsministeren.

Pligtige mål

Handelshøjskolen i København anbefaler, at det i bemærkningerne til lovforslagets bestemmelser præciseres, at: »Udviklingskontrakten indgås med ministeren efter dialog med det enkelte universitet, således at der sikres overensstemmelse og helhed mellem pligtige og selvvalgte mål.«

Ministeren oplyser, at forslaget imødekommes, jf. afsnittet nederst om ændringer på baggrund af høringen.

Universitets- og
Bygningsstyrelsen

Side 2/5

Danske Universiteter, Roskilde Universitet, Københavns Universitet, Danmarks Tekniske Universitet, Aalborg Universitet, IT-Universitetet, Danske Studerendes Fællesråd og ATV - Akademiet for de Tekniske Videnskaber udtrykker forståelse for, at videnskabsministeren ønsker at kunne udpege nogle målområder, der skal indgå i udviklingskontrakterne. Dog anses det for at være i modstrid med ånden i universitetsloven og med indførelsen af bestyrelser, at ministeren skal kunne fastsætte konkrete mål. Alle mål i kontrakterne bør udformes i dialog mellem videnskabsministeren og universitetets ledelse.

Ministeren oplyser, at muligheden for at fastsætte pligtige mål ikke fjernes, da hensigten med forslaget er at gøre det muligt at anvende udviklingskontrakterne som et redskab til at opnå vigtige samfundsmæssige mål. Da der er tale om en kontrakt, skal der naturligvis finde en forhandling sted mellem videnskabsministeren og universiteterne, inden kontrakten indgås. Det foreslås, at dette forhold præciseres i bemærkningerne jf. ovenfor

Aarhus Universitet anfører, at den eneste ændring af den gældende lovgivning er forslaget om, at ministeren skal kunne pålægge universitetet at opfylde konkrete mål. *Aarhus Universitet* finder, at forslaget ikke vil medføre deregulering og foreslår derfor, at forslaget ikke fremsættes.

Ministeren oplyser, at de gældende bestemmelser i universitetsloven indebærer, at udviklingskontrakterne skal dække universitetets samlede virksomhed samt indeholde mål på en række konkrete områder. Med den nuværende model vil det ikke være muligt at lade kontrakterne indeholde markant færre mål eller give dem det individuelle præg, der er målet med lovforslaget.

Dansk Magisterforening foreslår, at lovændringen ændres til:

»Stk. 8 Bestyrelsen indgår udviklingskontrakt med ministeren.

Udviklingskontrakten tager udgangspunkt i universitetets strategiske udviklingsplaner og kan omfatte alle dele af universitetets virksomhed. Udviklingskontrakten skal omfatte mål for de aktiviteter og indsatser, der af

universitetet tillægges særlig vægt.«

Ministeren oplyser, at hensigten med forslaget er at gøre det muligt at anvende udviklingskontrakterne som et redskab til at opnå vigtige samfundsmæssige mål og ikke kun til at opnå universitetets egne strategiske udviklingsplaner.

Akademikernes Centralorganisation og *DJØF* er imod, at de målområder, som omfattes af pligtige mål, kan variere fra universitet til universitet, og at ministeren kan pålægge de enkelte universiteter konkrete mål.

Ministeren oplyser, at hensigten med forslaget er at gøre det muligt at anvende udviklingskontrakterne som et redskab til at opnå vigtige samfundsmæssige mål. Derfor skal det være muligt at stille forskellige pligtige mål for universiteterne. Der kan være overordnede samfundsmæssige mål, der kan være mere eller mindre relevante for universiteterne, f.eks. samarbejde med professionshøjskoler, indhentede patenter eller spin-off-virksomheder.

Danmarks Tekniske Universitet er af den opfattelse, at pålæggelse af bestemte mål risikerer at skabe en reguleringsform, der kan undslå sig parlamentarisk kontrol, og at reguleringsformen dermed bringer sig i konflikt med adskillelsen af den udøvende og den lovgivende magt.

Ministeren oplyser, at det ikke er usædvanligt eller i strid med den parlamentariske styringsproces, at der fastlægges målsætninger. Da forslaget er hjemlet i lov, vil det ikke være uden for parlamentarisk kontrol, ligesom udviklingskontrakterne fortsat vil indgå som en del af Rigsrevisionens område. Videnskabsministeren vil som hidtil orientere Videnskabsudvalget om indgåelse og afrapportering af udviklingskontrakterne.

Genforhandling

Københavns Universitet foreslår, at retten til at anmode om genforhandling præciseres til: »begge parter kan tage initiativ til genforhandling, hvis de økonomiske forhold for universitetet ændres væsentligt fra det forudsatte.«

Danske Universiteter, Roskilde Universitet og IT-Universitetet foreslår, at muligheden for genforhandling formuleres som en retting og ikke som en anmodningsmulighed.

Ministeren oplyser, at forslaget imødekommes, jf. afsnittet nederst om ændringer på baggrund af høringen.

Dansk Magisterforening foreslår, at også andre ændringer end de økonomiske forudsætninger bør kunne give anledning til en anmodning om genforhandling af kontrakten. F.eks. kunne et forskningsmæssigt gennembrud medføre et ønske om ændring af den faglige og forskningsmæssige profil, som fremgår af udviklingskontrakten.

Ministeren oplyser, at det ikke er hensigten, at universitetet faglige og forskningsmæssige profil skal beskrives i udviklingskontrakten. Det må endvidere forventes, at det er begrænset hvor mange forskningsmæssige gennembrud, der kræver, at universiteter helt ændrer opgave og karakter i løbet

af mindre end en 3-årig periode.

Juridisk status

Danske Universiteter, Københavns Universitet og IT-Universitetet mener, at den juridiske status af udviklingskontrakterne er for vidtgående, hvis universitetet er forpligtet til at efterleve målene på samme måde som de i øvrigt er forpligtet til at efterleve universitetsloven.

Ministeren oplyser, at forslaget præciseres, jf. afsnittet nederst om ændringer på baggrund af høringen. Udviklingskontrakternes juridiske status ændres ikke med lovforslaget. Den foreslåede formulering indebærer, at universiteterne ikke kan indklages i et retsligt efterspil om deres målopfyldelse, som det er tilfældet med juridisk bindende kontrakter. Videnskabsministeren har således alene de samme sanktionsmuligheder ved manglende målopfyldelse, som findes ved manglende overholdelse af de øvrige bestemmelser i universitetsloven, dvs. i meget særlige tilfælde at pålægge bestyrelsen at træde tilbage, jf. § 11 i universitetsloven.

Universitets- og
Bygningsstyrelsen

Medbestemmelse og medinddragelse

Dansk Magisterforening og DJØF foreslår, at der gøres eksplicit opmærksom på bestyrelsens forpligtelse til at give medarbejdere og studerende medbestemmelse i forhold til beslutningerne på universitetet om udviklingskontrakten.

Side 4/5

Ministeren oplyser, at det allerede fremgår af bemærkningerne til forslaget, at arbejdet med udviklingskontrakten skal ske i åben drøftelse på universitetet, herunder i relevante fora med inddragelse af ansatte og studerende.

Økonomi

Danske Studerendes Fællesråd ønsker, at der også ses på den indirekte regulering, der sker gennem bevillingssystemet, f.eks. i form af færdiggørelsestaxameteret.

Akademikernes Centralorganisation anbefaler, at der snarest muligt indkaldes til politiske forhandlinger om en ny bred aftale om investeringerne i forskning, uddannelse og innovation til afløsning for velfærdsaftalen og de løbende aftaler om udmøntning af globaliseringsmidlerne, og at der som led i en sådan aftale etableres flerårsaftaler om universiteternes langsigtede mål og økonomi.

DI – Organisation for erhvervslivet savner restriktionsmuligheder over for universiteterne ved universiteternes eventuelle misligholdelse af de såkaldt pligtige mål. *DI* er af den overbevisning, at det er nødvendigt at koble en vis økonomi til udviklingskontrakterne således, at der er tale om en reel gensidigt forpligtende kontrakt mellem ministerium og universitet.

Ministeren oplyser, at de nuværende økonomiske virkemidler på universiteternes område skaber gode incitamenter for universiteterne til at forfølge overordnede målsætninger. Der er en ret høj grad af sikkerhed for universiteternes bevillingsniveau gennem målet om at anvende 1 pct. af BNP på forskning. Det er derfor ikke på nuværende tidspunkt hensigtsmæssigt at indføre flerårige økonomiske aftaler for universiteterne.

På baggrund af høringssvarene og efter drøftelser i forligskredsen (V, S og KF) er der foretaget følgende overordnede ændringer:

- Bemærkningerne præciseres for at understrege, at der skal finde en forhandling sted.
- Bemærkningerne præciseres, så det fremgår, at begge parter kan tage initiativ til genforhandling, hvis de økonomiske forhold for universitetet ændres væsentligt fra det forudsatte.
- Det præciseres i bemærkningerne, at der ikke er tale om en ændring af udviklingskontrakternes juridiske status.

**Universitets- og
Bygningsstyrelsen**

Side 5/5